

Ἀλοίμονο! Για νὰ χτίσει αὐτὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος μιὰ τέττα βίλλα, γιὰ νὰ ζεῖ μὲ μιὰ τόση ἀρχοντιά, πόσοι ἀθῶοι, καταγγελλόμενοι ἀπὸ δαύτονε κι ἀπὸ τὰ ὄργανά του, δὲ θὰ κάμανε βουτιά στὸ Βόσπορο καὶ δὲ θὰ γευτήκανε τίς γλύκες τῆς ἐξορίας! Καλὰ ἐπιτέλους ἡ πολιτικὴ καὶ κυβερνητικὴ ἐξαχρείωση στὴν Τουρκία. Μὰ τὸ Γιαντίτζ, μὲ τοὺς χαφτιάδες του, δούλεψε θορῶ καλὰ καὶ γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐξαχρείωση.

ΣΤ'.

21 τοῦ Μαγιοῦ, πρωΐ

Σοὺ μίλησα κι ἄλλοτε γιὰ τὸ Θανάση. Θὰ σοὺ μιλήσω γιὰ δαύτονε κι ἄλλες, πολλές φορές. Εἶν' ἕνας περιέργος τύπος πού μοῦκαμε βαθιὰ ἐντύπωση. Πήγα χτὲς στὶς 4 τοῦ γιαντροῦ. Ὁ γιαντρός ε-
λαιπε ἀπὸ προχτὲς στὸ νησί, τόξερα, μὰ βρήκα τὸν ὑπερέτη του τὸ Θανάση καὶ γι' αὐτόνε ἴσια ἴσια πῆγα. Ὁ Θανάσης εἶναι ἴσαμε τριάντα χρονῶνε, γίγαντας στὸ κορμὶ καὶ στὴν ψυχὴ καὶ δημοτικί-
στις φανατικώτατος.

Μὲ δέχτηκε στὴν τραπέζα, ἔφερε δυὸ μπου-
κάλες μπύρα καὶ—τὸ θερίο!—ἕνα μὰσο χειρόγραφο
κι ἀρχίνησε νὰ μὲ διαβάξει τὸ δρᾶμα του!...

Πῶς τὸ λένε τὸ δρᾶμα του, δὲ θυμάμαι τώρα.
Θυμάμαι μοναχὰ πῶς τὸ κύριο πρόσωπο λέγεται
Βυθογέριος καὶ συμβολίζει τὴν ἐθνικὴ ψυχὴ πού
κατεδαίνει στοὺς βυθοὺς τῆς παράδοσης καὶ γυρίζει
φέρνοντάς μας ὅτι χρῆσιμο ἢ ἐθνικὸ ἀνασέρνει ἀπ'
αὐτοῦς Αἰ, δὲν εἶναι μοναδικὸ τὸ σύμβολο;—Μὰ
καὶ τὸνομα τί χαρακτηριστικὸ!

Τὸ δρᾶμα του εἶναι ἔξω φρενῶν, ἄτεχνο,
φλύαρο, μπόσικο σὲ πικρὴ μερίε, μὰ ἔχει σκηνὲς
σκόρπιες δῶ καὶ κεῖ ἀληθινὰ Σαίξπηρσιες κ' ἔχει
κομάτια, λυρικὰ ἰδίως, πού σὲ κάνουν καὶ βγάξεις
μὲ σεβασμὸ τὸ καπὶλλο σου.

Τὸν ἔβλεπα κ' ἔγραφε μὲ τὸ χεῖρ του καὶ μὲ
τὴν ἀνορθογραφία του, σὲ τὺτο δῶ τὸ καρνεδάκι
ἕνα τραγοῦδι ἀπὸ τὸ δρᾶμα του:

Κρίμα σὰ τόσα κάλλη σου,
κρίμα στὴν δμορφιά σου,
σὲ εἶδαν τὰ παιδιὰ σου
Τούρκα, Ἀγία Σοφία.

Τὰ σήμαντρά σου δόσα-ε,
πυλῆσαν τίς καμπάνες

οἱ Γενταραγάδες
γιὰ χύση τοῦ χαλκιά.

Κρικέλια γίναν καὶ χτυποῦν
κουφά, κουφά στὴ θύρα,—
μὲ κλάρες λὲν τὴ μοῖρα...
—ὦ, τί ταπεινωσιά!

Δὲν ξέρω πῶς μοῦ φανήκανε κείνη τὴ στιγμή
τοῦτ' οἱ στίχοι. Εἴμουνε ξαπλωμένος στὸ ντιβάνι
ἀντικρῦ μου, ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, εἶδεπα
τοὺς μινιαρέδες τῆς Ἀγίας Σοφίας. ἄκουγα ἕνα ραγιά
νὰ τραγουδάει, ἰστώντας καὶ σ' ἄτεχνους στίχους
μὲ δυνάτη καὶ γιομάτη φωνὴ τοὺς πόθους τῆς Φυ-
λῆς—αἰ, κείνη ἡ στιγμή κατὶ εἴτανε γιὰ μένα!...

Ὁ Θανάσης δὲν εἶναι ὑπερέτης τοῦ σπιτιοῦ·
εἶναι ὑπερέτης τοῦ γιαντροῦ, ἕνα εἶδος βοηθός του.
Ἀπὸ δεκατέσσερα χρόνια βρίσκεται σιμά του καὶ
τονὲ βοηθάει, καθὼς λέει, καὶ στὶς ἐγγειρήσεις...

—Μπρὶ Θανάση, τοῦ εἶπα, εἴγινες καὶ γιαν-
τρός;

—Ὁ, τί θέλησα εἶναι, μοῦ ἀποκρίθηκε. Ὁρ-
θογραφία μοναχὰ δὲ θέλησα νὰ μάθω, γι' αὐτὸ καὶ
δὲν ἔμαθα!

Ἔχει διαβάξει καὶ καλοχωνέψει τόσα καὶ τόσα
πού ὄντας σοὺ μιλάει ξεγελιέσαι καὶ θαρρεῖς πῶς
κουθεντιάξεις μὲ μορφωμένο ἄνθρωπο. Καὶ μπαρὶς
δὲν εἶναι μορφωμένος, δὲν ἔχει δηλ. ἀληθινὴ μόρ-
φωση;

Ὅντας φύγαμε ἀπὸ τὸ σπιτί...—Μὰ τὰ παρα-
κάτου, ἄφισε νὰ σοὺ τὰ πᾶ στὴν ἄλλη μου λιγὴ
λογη.

ΙΕΙΟΝΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΥ ΠΕΡΑΣΜΑ

Στοῦ Μάη τὸ δαίλι τὸ ξανθὸ σ' ἀντίκρουσα πὸν πέρ-
ναγες

Κ' ἐντὸς μου γλυκοχάραξεν ἡ θέση κ' ἡ λατρεία.
Τώρα, ποιά τάχα δύναμη μοῦ φέρνει τὴν εἰκόνα σου,
Τώρα, πὸν μόνος περπατῶ κι ἀργὰ στὴν ἐρημία;

Πόσες φορές μὲ μάγεψαν τὰ μουσικὰ τὰ ψέματα,
Πόσες φορές μὲ τρώμαξεν ἡ φόνισσα ἡ Ἀλήθεια.
Γιὰ τοῦτο μέινω ὡς διάβηκες καὶ μὴν ἐρῶθης, ὦ ἀγύ-
ριστη!

Σὰν τὰ παλιὰ θὰ σάραπῶ πὸν σβύσαν παραμύθια..

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 3.—Γιὰ τίς Ἐπαρχίες Δρ.
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Δρ. Χρ. 10.

Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρέμνες (2 Δρ. τὴν τρι-
μηνία) συνδρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἀδὲ στέλλει μπροστὰ
τὴ συνδρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κίβκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια
Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιο-
δρομῶν (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδη-
ρόδρομου Ὁμόνοια), στα βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ.
Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικρῦ στὴ Βουλὴ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτο-
ρεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιά (Κρήτη) στὸ Σύνταγμα ὁ «Σολωμός».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἡ Βουλὴ μας—Οἱ ψευτιὲς τοῦ τύπου μας—
Ὁ «ἄγνωστος» καὶ τὰ «ὄργανα»—Στενὴ
κ' εὐρεία—Οἱ κοῦρες τοῦ κ. Σιάνη.

ΔΕΝ εἶναι ἀπαρτία τὴ Δευτέρα καὶ τὸ περιμέ-
ναμε. Ἐστὶ γίνεται ταχτικά ὅταν εἶναι νὰ πρωτα-
νοῖξαι ἡ Βουλὴ. Οἱ βουλευτὰδες μας παίζουν τὸ
κρυφτούλι στὴν Κυβέρνηση, κάνουν τὸ δύσκολο,
καλυπτεροῦν καὶ τὰ τέττα, γιὰ νὰ πιτύχουν τὰ
ρουσφετάκια τους. Ἀ δεῖξουν προθυμία καὶ τρέ-
ξουνε μὲ τὸ πρῶτο κάλεσμα, δὲ γίνεται τίποτα. Ἡ
Κυβέρνηση κακομαθαίνει δὲν τοὺς φοβάται ἀνάγκη
δὲν τοὺς ἔχει. Καὶ τότε τί γίνεται; Οἱ «ἀγοσιπτοὶ
συμπολίται» πού καρτεροῦνε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα,
πῶς θὰ ἱκανοποιηθοῦν; Καλυπτεροῦν λοιπὸν καὶ δῶ
εἰμαστέ! Ὅχι τί; Ναν τὸ πάρει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀπό-
φαση ἡ Κυβέρνηση πῶς εἰλεῖς τὴν κρατοῦμε κι ἀ
δὲν κάνει τὰ κέφια μας, πρεῖ, χάθηκε!...

Κι αὐτὸ λέγεται ΠΟΛΙΤΙΚΗ, παρακαλοῦμε. Καὶ
μὲ τέττα πολιτικὴ καμαρώνουμε καὶ τὸ τελαλᾶμε
ἀπὸ τίς καθημερινὲς ἐφημερίδες, δίχως στάλα νὰ
ντρεπόμαστε, πῶς κατὶ ἐπὶ κάνουμε, πῶς θὰ ξε-
δοῦμε ἀπὸ τὸν κομματικὸ βούρκο πού καιροὺς καὶ
χρόνια κυλοῦμαστε! Ἀλοίμονο, κάθε εὐγενικὴ
προσπάθεια, ὅσο δυνατὴ κι ἂν εἶναι, ξεμυδενίζεται
ὅσο λειτούργει ἔτσι μιὰ τέττα Βουλὴ.

*

ΚΑΠΙΟΣ φίλος μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Πόλιν τὰκλόουα:

ἀκούονταν τὸ γέλιο τους.

—Καλὲ σωπάτε, εἶναι τελειωμένα πράγματα,
θὰ τὴν πάρει ἔδωκε τὸ λόγο του.

—Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε νὰ μὴ τὴν πάρει κιόλας.
—Μὴν τὸ λέ-ε αὐτὸ ἂν τὴν παίρνει, ἢ πῆ
πῶς τὴν ἀγαπᾷ κι ἂν δὲν τὴν ἐπιρνε, κανεὶς δὲ θάχε
νὰ τοῦ ζητήσει τὸ λόγο.

—Καὶ γιατί νὰ μὴ τὴν πάρει; Καλύτερη θὰ
εἴρκε; εἶπε πειραγμένη μιὰ μητέρα πούχε τέσσε-
ρεις κόρες ἀνύπαντρες, ὅχι γιατί κατὰ βάθος τὸ
σκέπτονταν, παρὰ γιατί δὲν ἤθελε νὰ περάσει πῶς
φτονοῖσε τὴν κόρη. Ἀν τὴ ρωτοῦσε κανένας χωρι-
στὴ εἰμωνα βέβαια πῶς θὰ τοῦλεγε: «Χρειαζόανε
ἀκόμη νὰ κάμει πῶς πολλὰ γιὰ νὰ βρεῖ καλύτερη
τύχη, ἔννοια σας κ' ἤξερε αὐτὴ τὴν τέχνη καὶ τὸν
ἀρπαξε.»

—Μὰ γιατί δὲ μιλεῖτε σὲς διόλου; μοῦ ξα-
νάπε ὁ ἴδιος κύριος.

—Μὰ τί νὰ πῶ; (Ἀίστανουμαι τὴν κούραση
πού ἔχουμε καποτε σὺν. τυραννιζόμενοι ἀπὸ κάποια
σκέψη, κατορθώνουμε σιγὰ σιγὰ καὶ ἀπαυλοῦμαστε
μ' ὅτι γίνεται γύρω μας, κ' ἡ ἐρώτηση αὐτὴ μοῦ
δῶσε τὴ δυσάρεστη ἐντύπωση σκυντηματικὴς σὲ
στιγμὴ γλυκίῃ ὑπνῶ.) Γ' ἔρε νὰ πῶ; πῶς μπορῶ

ἐγὼ νὰ πῶ τίποτε ἄλλο ἀπὸ κείνο πού σκέφτομαι;
Μὰ κ' ἐγὼ; Δὲν ἔχεις κ' ἐγὼ κάποια ἄλλη σκέψη
μυστικὴ νὰ σὲ κυβερνᾷ, γιὰ νὰ τροχῶχτεῖς κ' ἐγὼ
παράμερα ὅπως κ' ἐγὼ καὶ νὰ μὴ μιλεῖς; Ὅλες
αὐτὲς οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν ἄλλες σκέψεις στὸ νοῦ
τους ἄραγε; Ὅλες αὐτὲς εἶναι ἀληθινὰ ζήνοιαστες
πού φέρουνται ἔτσι ἡ ὑποκρίνονται; Κάθε μιὰ βέ-
βαια, δὲ μπορεῖ, θάχει κατὶ τι πού τὸ κρύβει. Μὰ
τότε πῶς εἶναι δυνατὸ καὶ τὸ βγάξει ἀπὸ τὸ νοῦ
της; κ' ἔχει τόση ἀπροσποίητη γαλήνη σὰ μάτια
της;

1 Σεπτέμβρη.

Ἔχω μιὰ γαλήνη ἀκατανόητη ἀπλωμένη στὴν
ψυχὴ μου καὶ περιμένω. Εἶναι ἡ γαλήνη πού προ-
αγγίζει τὴν τρικυμία ἢ εἶναι ἡ γαλήνη καὶ ἔρχε-
ται ἔπειτα ἀπὸ τὴν καταστροφή; Δὲν ξέρω. Ἔγὼ
εἶμαι ἡσυχῇ. Δὲ μὲ κάνει νὰ τρέμω πιά ἡ στιγμή
τῆς συνάντησής τους. Αἰστανόμουν πῶς θὰν τοὺς ὑπο-
δεχτοῦ ὅπως καὶ τίς ἄλλες φορές, καὶ θὰ τοὺς γε-
λασω παλὶ κ' ἴσως πάλι νάχω τὴν παράξενη ὁρεξη
νὰ καθίσω μαζί τους σὺν καὶ προχτὲς, καὶ νὰ μιλῶ
κ' ἐγὼ ὅπως καὶ τότε, καὶ κατοπιν σὺν κατὰλᾶω

πῶς παραγίνουμαι ὀχληρὴ νὰ τοὺς ζητήσω συχώ-
ρηση καὶ νὰ τοὺς ἀφίσω. Δὲν ἔχω σήμερὰ τίς με-
λαχολιές μου. Σήμερὰ θὰ ντυθῶ κ' ἐγὼ! Δὲ βλέπω
τὸ λόγο νάμαι ἀσυγύριστη. Τί μὲ νοιάζει ἐμένα; Τί
μὲ νοιάζει ἐμένα; Κ' ἐγὼ ἔχω καιρὸ νὰπολάψω τὴ
ζωὴ ὅπως θέλω. Καθένας μὲ τὴ σειρά του, κ' εἶναι
γελοῖο νὰ πονῶ ἐγὼ τὴ στιγμή πού οἱ ἄλλοι ἀπο-
λαβεῖν τὴν χαρὰ. Καὶ πηγαίνωρχνουμαι ἀνήσυχη
καὶ περιμένω, καὶ νοιώθω μιὰ τρελλὴ πιθυμία μόλις
τοὺς δῶ νὰ τῆξω καὶ νὰ τοὺς πῶ, νὰ τοὺς φω-
νάξω: ἀδέτε με, δέτε με, δὲ μὲ νοιάζει καθόλου,
μὰ καθόλου πού ἤρθατε δῶ καὶ πῶς ὁ Λώρης θὰ
γίνει ἐρωμένος σου εἰμένα. Δὲ μὲ μέλει καθόλου,
πίσω μου δὲν εἶναι πιά ὁ ἄνθρωπος πού πονοῦσε καὶ
βασανίζονταν ἀγιάτρευτα σὰ σὰς εἶλεπα. Ὁ ἄν-
θρωπος αὐτὸς χάθηκε. Δὲ ξέρω τί γίνθηκε, ποῖος
μοῦ τὸν ἔδωξε, δὲν ξέρω. Καποτε θορῶ πῶς εἴστε
οἱ ἴδιοι μοῦ τὸ ἐκάματε τὸ θάμικ καὶ σὰς εὐχαρι-
στῶ! Πιστεφετέ με. Σὰς λέω τὴν ἀλήθεια δὲν
πονῶ, δὲν πονῶ καθόλου. Δὲ γελοῖο πιά ψεύτικα,
γελοῖο μὲ τὴν καρδιά μου καὶ ὅλη ἡ ψυχὴ μου χαι-
ρεται στὴν προμάντευση τῆς δικῆς μου χα-
ρᾶς πού τὴ νοιώθω νὰ ἔμπνᾷ στὸ μευδιασμένο αἷμα μου καὶ
νὰ τὸ ζεσταίνει! Κ' εἰμένα δὲ σὲ ζητέω καθόλου

«...Οἱ Ἀθηναῖκες ἐφημερίδες τὰ μεγαλύνουν τὰ πράματα σὲ τέτοιο βαθμὸν, ὥστε πολλοὶ τὴν διαβάξουν ἐδῶ ἔχοντες γιὰ νὰ μάθουνε καὶ γιὰ νὰ γελάσουνε μὲ τὸν τρόπον πὺν τὰ γράφουν καὶ τὰ παρασταίνουν, ἀραδιάζοντας ἀλάνκαυρα μυθιστορήματα. Πολλὰ καλὰ τοῦς τὰ χτύπησε ὁ Νουμῆς τελευταῖα».

Τὸ ξεσηκώνουμε αὐτὸ ἀπὸ τὸ φιλικὸ γράμμα, ἔχοντες γιὰ νὰ συνεισώμεν τοῦς ἐφημεριδογράφους μας (ἢ ἀφεντιά τοῦς) οὔτε τὰ χαμπαρίζουνε τὰ τέτλια μὰ γιὰ νὰ γίνονται κουδέντα.

*

ΥΠΑΡΧΟΥΝ, ἡ δὲ γελοῖα καὶ εἰσαγγελίαι, ὑπάρχουν ἀσυννόμοι, ὑπάρχουν χωροφύλακες, ὑπάρχουν τόσα ἄλλα ἄδρανα, καθὼς τὰ λένε, τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, πὺν ἀκριβοπλερώνονται καὶ κοστίζουν ἀρκετὰ στὸ Κράτος. Κι ὁμοῦς ὁ ταμίας Ἀποστολάκος πὺν ταίπωσε τόσες χιλιάδες κ' ἔγινε τόση κουδέντα γιὰ δαύτον ἄλλοτε σὲς ἐφημερίδες, εἴταν «ἀγνώστους» στὰ περίφημα αὐτὰ «ἄδρανα» κι εἴταν πῆγε νὰ παραδοθῇ μοναχὸς τοῦ σὲν Εἰσαγγελία χρειάστηκε νὰ... ἐδώσει τὸ μπιλλέτο τοῦ, νὰ πῇ δηλ. ποιὸς εἶναι γιὰ νὰ τὸν πιάσουνε καὶ τὸν στείλουνε στὴ φυλακὴ.

Ὡστόσο πάλι καλὸ καὶ τοῦτο. Γιατὶ μπορούσε ἀξιολογώτατα ὁ κ. Εἰσαγγελλίας νὰν τοῦ πῇ :

— «Ὁ ἀδερφέ, δὲ βαριέσαι !.. Κάνε τὴ δουλειά σου κι ἄσε μας ἡσυχους !..»

*

«ΚΑΙ ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι πρὸς καταπολέμειν τῆς συναλλαγῆς προτιμωτέον εἶναι ἡ στενὴ περιφέρεια. Ἐπειδὴ μὲ τὴν εὐρείαν ἑκαστος βουλευτὴς δὲ χαρίζεται πολιτικῶς εἰς τοῦς ἐκλογεῖς ὁλοκλήρου Νομοῦ κ' ἔτσι τὰ ρουσφέτια θὰ πολλαπλασιάζονται».

Γνώμη τοῦ κ. Στάη, τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ σοφὴ γνώμη, πὺν τὴν εἶπε στοὺς Βολιώτες. Καὶ χωρὶς νὰ ντραπῇ καθόλου. Σὰς τὸ βεβαιώνουμε. Καὶ δὲ βρέθηκε ἕνας Βολιώτης νὰ σηκωθῇ καὶ νὰν τοῦ πῇ :

— Κύριε Ὑπουργέ, γιὰ πολὺ βλάκες μᾶς παίρνεις γιὰ νὰ μᾶς μιλάς ἔτσι. Καὶ τὰ βυζαντινὰ ξέρουνε σήμερὰ πὺν ἡ πλατιά ἐκλογικὴ περιφέρεια λιγοστεύει τὴ συναλλαγὴ ἀπὸ ἄλλοιους τὸ βουλευτὴ ἀπὸ τὸν κομματάρχη τοῦ. Στὴν ἐξοχότητά σου ὁμοῦς δὲ σφίγγει ἡ πλατιά περιφέρεια, γιατί μπορεί νὰ θαμὰζεσαι γιὰ μεγάλους ἀντρες στὸ Τσιρίγιο, μὰ στὸ νομὸ Λακεδαιμόνιος οὔτε σὲ ξέρουνε πούθε βασιτάει ἡ σκούφι σου. Κ' ἔτσι μὲ τὴν πλατιά περιφέρεια κάπως σκούρα θὰν τὰ βρεῖς σὲς ἐκλογές. Αὐτ' εἶναι ἡ ἀλήθεια, καὶ τᾶλλα πὺν λές τοῦ λόγου σου εἶναι κούφια κάρδία !..»

*

Εἴπτε κι ἄλλα—μὰ καὶ τί δὲν εἶπε !—ὁ κ. Στάης στὸ Βόλο. Μίλησε καὶ γιὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ εἶπε ἦ, τὲ σπουδότερο, ἔγραψε, γιατί τὰ λόγια τοῦ τὰ ξεσηκώνουμε ἀπὸ κάποιον γράμμα τοῦ σὲν «Θεσσαλία» τοῦ Βόλου : «Ἡ

καὶ δὲ σὲ μισῶ. Μούτκι ἀδιάφορη πὺν εἶσαι ὁμορφὴ δὲ σὲ ζηλεύω· ἡ τέχνη τῆς ἀγάπης δὲ στέκει στὴν ὁμορφιά. Εἶρε το. Θὰ σοῦ τὸ δείξω ἐγὼ ! Ποιὸς ξέρει. Μπορεῖ νὰ ξανασυναντηθοῦμε ἄλλη μιὰ φορὰ. Κ' ἐσὲν, Ἀώρη, δὲ θέλω νὰ σοῦ περῶ ἡ ἰδέα πὺν μπορεῖ νὰ σ' ἀγαπῶ ἀκόμη, δὲ μπορῶ νὰ σ' ἀγαπῶ γιατί ἂ σ' ἀγαποῦσα καὶ τόξερεις θάτανε ἀπὸν ὁρῶπὸ νὰ δεχτεῖς νὰ φέρεις τὴν ἐρωμένη σου στὸ σπῆτι μου. Τὸ καταλαβαίνεις. Μὰ καὶ γιατί νὰ σ' ἀγαπῶ ὅπου μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θάμουν ἀναγκασμένη νὰ σὲ περιφρονῶ; Καὶ δὲν ἀξίζει νὰ μισοῦμε καὶ νὰ περιφρονῶμε καὶ νάγαποῦμε ἐμεῖς οἱ ἀνθρώποι. Εἶμαι χαρούμενη πὺν ἤθετε. Εἶναι πάντα καὶ νεῖς εὐχαριστήμενος σὰ μπορεῖ καὶ κάνει κάποτε χάρη στὸν ἄλλο... Ἐλάτε πάνω. Νὰ δῆτε πόσο ὁμορφὰ σὰς ταχτοποιήσα τὸ δωμάτιό σας. Φρόντισα ὅσο μπορούσα νὰ σὰς τὸ προσφέρω πὺν ἀναπαυστικό. Μιὰ γαλήνη εἶναι χυμένη στὴν ψυχὴ μου. Ὁ Ἀώρης ! Τί θὰ πῇ Ἀώρης; Τί θὰ πῇ Μαίρη; καὶ τί Ρίτα; Ὅλοι οἱ ἀνθρώποι οἱ ἴδιοι εἶναι πάντα. Χίλιοι Ἀώρηδες μὲ περιμένουν, κ' ἡ Μαίρη δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ἐγὼ, μὲς στὸ δικό της κορμί. Ὅλοι μας ἀντρες καὶ γυναῖκες εἶμαστε οἱ ἴδιοι, τὰ ἴδια φυσικά μὰς κυβερνοῦνε καὶ μοναχὰ μὰς κκοφαίνεται ἄδικα

δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εὐρίσκεται ἐν Βόλῳ ἐν ἀκμῇ ζηλευτῇ (τί νοστιμιά αὐτὴς οἱ ἀραδιασμένες δοτικὲς !). Τὰ περικαλλῇ κτῖρα τῶν δημ. σχολείων εἶναι βραβεῖον ἀρετῆς τῶν κατὰ καίρους δημοτικῶν ἀρχόντων τῆς ὥραιας πόλεώς σας, οἱ δὲ πολῦτιμοι δημοδιδάσκαλοι σας παρασκευάζουσιν ἀσφαλῶς τοῦς ἀρίστους πολίτας Ἑλλήνας».

Τί λόγος !

Νά, κι ἄλλη μιὰ ρουκέτα τοῦ :

«Ἐὰν οἱ 4336 διδάσκαλοι, ἄρρενες καὶ θῆλεις, τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ Κράτους ἦσαν πάντες ὡς οἱ δημοδιδάσκαλοι τοῦ Βόλου θὰ ἤδυνάμεθα νὰ καταταχθῶμεν ἐν τῇ πρωτοπορείᾳ τῶν πεπολιτισμένων Ἑθνῶν καὶ νὰ εἰμεθα βίβαιοι περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἡμῶν ἀδελφῶν ἐντὸς δεκαπενταετίας τὸ πολὺ.»

Οὔτε ὁ Ματσούκας δὲν τίς κόβει τόσο χοντρές τίς πατριωτικὲς κοῦρες τοῦ.

Ἡ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΣΜΟΣ

(Ἀπάντηση στὸν κ. Π. Βασιλικὸ)

Ὁ νεοφώτιστος κοινωνιστὴς κ. Πέτρος Βασιλικός, σὲ δυὸ ἄρθρα τοῦ πολὺλογα μᾶς ἐμίλησε γιὰ τὴν «ψυχολογία τοῦ συμβολισμοῦ». Ὁ κ. Βασιλικός, πὺν μιὰ φορὰ στὴ ζωὴ τοῦ ὑπῆρξε συμβολιστὴς, χωρὶς καὶ νὰ μπορῇ—τότες δά, ὅταν ἤθελε νὰ ἰδρῶσιν τὴν «Τέχνην»—νὰ δικαιολογήσῃ καλὰ καλὰ τὴν τάση τοῦ ἐκείνου, αἰσθάνθηκε τῶρὰ τὴν ἀνάγκη νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ, σὲν παλαιὸς ἀμνηστὸς, τὴν ψυχολογία τοῦ συμβολισμοῦ. Ὁ ἀνθρώπος, σὲν ἐξέλιξή τοῦ, συμβαίνει ν' ἀλλάξῃ καὶ τὴ σκέψιν τοῦ καὶ τὴν ψυχολογία τοῦ. Ἔτσι καὶ μὲ τὸν κ. Βασιλικό, πὺν ἀπὸ συμβολιστὴς ἔλαχε μιὰ καλὴ μέρα, μὲ τ' ὁρμητικὸ τοῦ πνεύματος, νὰ γένῃ πραγματιστὴς, νὰ αἰσθάνεται—τῶρὰ πιά—αὐτὸ ζωντανό, τὸ δροσερό, τὸ λαγαρό, τὸ φωτεινὸ, τὸ πρᾶγματις μεγάλο, καὶ νὰ μὴν τρομάξῃ ἀπὸ τὸ φῶς κι ἀπ' τὴν πραγματικότητα.

Ὅλ' αὐτὰ πάνε καλὰ. Ἀλλ' ὁ κ. Βασιλικός αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ εἰρωνευθῇ ἀνθρώπους πὺν δεῖλὰ δεῖλὰ εἶπαν τὴ γνώμη τοῦς γιὰ τὸ κοινωνικὸ ζήτημα τοῦ τόπου μας. Πεταχτά, μὲ δυὸ λόγια, λέγει πὺν ἡ ἀστικὴ τάξις ἐφθέγγεται ἄρρητα ἀθέμιτα σὲν τὸ νεόφαντο σοφὸ κ. Πουλημένο. Γιὰ ν' ἀκριβολογήσουμε, ἰδοὺ τί λέει : «Κ' ἔχασε τὴν αἴσθησιν τῆς γιὰ τὴν ἡ πραγματικὴν τρομάζει σὴ μερὰ τὴν ἀστικὴν τάξιν. Ἀν θελήσῃ νὰ ἰδῇ καὶ τὴν κοινωνία τὸ νόμο τῆς ἐξέλιξης, πὺν τὴν ἀναγκαῖα τοῦ ἐνέργειαν τὴ δέχτηκε στὴ φύσιν, θάναγκαστὴ

ἀπὸ λογικὴ συνέπεια νὰ δώσῃ χερί σὲ μιὰ κίνησιν πὺν ὁδηγᾷ σὲν ἀλλαγὴν τοῦ σημερινοῦ κοινωνικοῦ ὁργανισμοῦ. Φορέα αὐτῆς τῆς κινήσεως βλέπει τὸ λαὸν, βίανυσον καὶ χυδῖον στὰ μάτια τῆς, καὶ μαζὶ μὲ τὸν Ἄϊνε φαντάζεται τὴ νίκη τοῦ ἐργάτη ἐνα μὲ τὴν καταστροφὴν καθὲς πολιτισμοῦ. Μὴν ἔχοντας ὁμοῦς καὶ τὴ μηχανετικὴν δύναμιν τοῦ ποιητῆ τοῦ «Ἄττα Τρόλλ» γιὰ νὰ δεχτῇ σὲν κατὰ ἀναγκάσιον αὐτὴ τὴ νίκη, δὲ θέλει νὰ πιστέψῃ κιόλα τὴ νέα πείρα τῆς ἐπιστήμης πὺν ὁ βάρβαρος προλετάριος δὲ θὰ νικήσῃ, ἂν δὲ μορφωθῇ πρῶτα κ' ἐκείνος, κι ἂν τὸ φανταστῇ γιὰ μιὰ στιγμὴ πὺν εἶναι δυνατό νὰ γίνῃ, οἱ τρίτες τῆς σηκώνονται μπρὸς τὴν ἰδέαν πὺν εἶναι δυνατὴ ζωὴ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον δίχως σκλάβους νὰ δουλεύουν, κ' ἔτσι στὸ σάστιμά της, στὸ φόβο τῆς ἀπὸ τὴν ἐνδεχόμενη νίκη τοῦ σκλάβου, στὸ κυριάρχημα τῶν ἄγριων ὁρῶν μέσα της, τρομάζει σὲν τὸ φίλον μου Ραμὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ γυρίζει νὰ γυρίσῃ τὸν τροχὸ τῆς ζωῆς στὰ πίσω, φθέγγεται ἄρρητα ἀθέμιτα σὲν τὸ νεόφαντο σοφὸ κ. Πουλημένο, ἡ στοὺς ἀρχοντικούς θυμὸς τῆς φαντάζεται ἕναν ἄλλο δρόμον τῆς ζωῆς δὲν ἀπ' τὸ φυσικὸ τῆς καὶ μαζὶ μὲ τὸν ποιητὴ τῆς «Παντῶρας» ὁνειράζεται ἕνα δακτυλὸν τῆς ὑπεράνθρωπου.»

Ἔτσι λοιπόν, ὁ νεόφαντος σοφὸς κ. Πουλημένος, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἀστικῆς τάξεως (τὸ μάντεψέ ὁ κ. Βασιλικός), σὲν σάστιμά τοῦ, στὸ φόβο τοῦ ἀπὸ τὴν ἐνδεχόμενη νίκη τοῦ σκλάβου, τοῦ ἐργάτη, στὸ κυριάρχημα τῶν ἄγριων ὁρῶν μέσα τοῦ (κι αὐτὸ τὸ μάντεψέ ὁ κ. Βασιλικός), φθέγγεται ἄρρητα ἀθέμιτα. Δυστυχῶς πὺν μᾶς βρῆκε ! Μὲ μεγάλη μου θλίψιν βεβαιώνω τὸ γεγονός πὺν ἕνας πανάρχαιος σοφὸς σὲν τὸν κ. Βασιλικό δὲν ἐκατάλαβε γρὺ ἀπὸ πέντε ἀρθράκια ἐνὸς ἀνεύφαντου σοφοῦ. Ἀπροσεξία, βλέπετε, ὅπως ὅταν μεταφράζει Bieberpelz μὲ «Γούνα», ἐνῶ θὰ πῇ «χρυσὴ γούνα». Δὲν εἶναι καλλίτερα νὰ γράφουμε λιγώτερα μὲ περισσώτερη προσοχή;

Ἐμεῖς εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον μᾶς ἐπεσχίσσαμε ν' ἀντικρούσουμε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κ. Σκληροῦ πὺν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις εἴταν ἀκατὰ βῆθος ἀστικὴ ἐπανάστασις κ' ἐξέφραζε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς εἶναι ἔθνος νεογέννητο, πὺν ἀνδρώνεται καθὲς μέρα στὸν πολιτικὸν καὶ στὸν κοινωνικὸν τοῦ βίον. Κάποια ἀταξία στὰ πράγματα τῆς πολιτείας, ἐλέγαμε, εἶναι χαρὰχτηριστικὸν γνώρισμα καθὲς κοινωνίας ἐν τῷ γίνεσθαι. Στὸ τελευταῖον ἄρθρον

κι ἀταξίαστ, σὲν ἐρχεται κανεὶς καὶ παίρνει τὰ δικὰ μας δικαιώματα, κείνα πὺν θαρροῦσαμε γιὰ δικὰ μας, καὶ πὺν κανέναν νόμον δὲ μᾶς ἔδωκε. Κ' ἐγὼ ἂν ἐπαιρνα τὸν ἐρωμένο τῆς Μαίρης τὸ ἴδιον θάτανε...

Μὰ παράξενο, πὺν ἄλλαξα ἔτσι ; Γιατὶ νὰ μὴ μὲ νοιάζει πιά ; Κι ὁμοῦς κοινοσιμῶναι ἡ ὥρα πὺν θάρρουν ! Ποιὸς θάρρει γληγορώτερα ; ὁ Ἀώρης ἢ ἡ Μαίρη ; Βέβαια ἐκεῖνος πὺν ἐπιθυμεῖ περσότερον τὸν ἄλλο ! Κ' εἶμαι περίεργη νὰ δῶ...

Μεσάνυχτα.

Ἡ κάμερά μου εἶναι ἀκόμη ὅπως τὴν ἄφησαν. Ὅλα ἐδῶ μέσα εἶναι ἄνω κάτω. Βρίσκω στὴν ἀκαταστασία τῶν ἐπίπλων τίς κινήσεις τοῦς ὄλες. Ἐνα ρόδο μαδῶμένο στὰ σεντόνια, μού μιλεῖ γιὰ κάποια ἀγκαλιάσματα καὶ γιὰ κάποια φίλια Μὰ χαμηλὴ πολυθρόνα τοποθετημένη κει κοντὰ στὸ κρεβάτι μου, μού μιλεῖ γιὰ κάποια λόγια πὺν λέγονται σιγανὰ-σιγανὰ. Ἡ ἀταξία τοῦ τραπέζιου μου, οἱ σκορπισμένες φωτογραφίες μου καὶ ἡ βαρεὶά ἢ ἀσπυχτικὴ μυρουδιά τῆς ἀτμοσφαιρῆς, μού δηγοῦνται μὲ χίλιες

φωνές τί εἶδαν καὶ τί ἀκούσανε.

«Σ' ἐμᾶς, μού λένε τὰ ρόδα, ἐκρυψε τὸ πρόσωπό της ἐκείνη καὶ μᾶς μύρισε βαθιά, κ' εἴταν γλωμὴ κ' ἡ πνοὴ της μᾶς ἔκαψε, καὶ τὰ χεῖλιά της ἔχουνε τὴν κοκκινάδα τῷ φύλλῳ μας. Ἀπὸ τὰ χεῖριά της ἦρθε κείνος μᾶς πῆρε καὶ μᾶς ἀκούμπησε δὲ καὶ τὴν πῆρε ἔπειτα ἀπὸ τὴ μέση καὶ τὴ φίλησε στὸ στόμα. Ἐνα ρόδο ἀπὸ μᾶς πὺν εἶχε βάλει στὰ μαλλιά της δὲ ξέρουμε τί ἀπογίνηκεν.»

«Σ' ἐμένα πάνω τί δὲν εἶπαν ! μού λέει ἡ χαμηλὴ πολυθρόνα πὺν εἴτανε δίπλα στὸ κρεβάτι μου. Πόσα φίλια δὲν ἔλλαξαν καὶ πόσα χάδια !..»

Καὶ τριγυρίζω σὰ ζαλισμένη καὶ κοιτάζω τὰ ἐπίπλα ὄλα, καὶ ἀνακατώνω τὰ μαξιλάρια καὶ σκύβω στὰ χαλὰ, καὶ γυρεύω σὲς γωνιές. Ὅλα μού φαίνονται ἀλλοιόωτικα καὶ ἀνέγνωρα δὲ καὶ ζέιν. Καὶ τρέμω, καὶ φοβοῦμαι, καὶ περπατῶ δυνατὰ, καὶ μού φαίνεται ἂν προσέξω θάκούσω νὰ ψιθυρίζονται στὴ σιωπὴ λόγια καὶ ἤχους φίλιῶ θὰ αἰστανθῶ γύρω μου !

Φρίκη ! τί καὶ τί δὲ μού δηγοῦνται ὅλα τὰ πράματα ἐδῶ μέσα μὲ τὴν ἀκαταστασία τοῦς ! Καὶ θάθελα νὰ φύγω, νὰ πάω κάπου καὶ νὰ μὴ βλέπω, νὰ μὴν ξαναπατήσω ποτὲ πιά ἐδῶ μέσα, ποτὲ μου,